

Tiedote 4.2.2011

## **Lapsen oikeuksien esteet esille Genevessä**

*Lapsiasiavaltuutettu ja suomalaisista lapsi- ja nuorisojärjestöistä koottu delegaatio kertovat lapsen oikeuksia koskevista huolenaiheistaan YK:n Lapsen oikeuksien komitealle Genevessä tiistaina 8.2.*

Kuuleminen on osa YK:n lapsen oikeuksien yleissopimukseen liittyvää määräaikaishuolintointia. Lapsiasiavaltuutetun ja järjestöjen yhteisenä huolena on lasten eriarvoistuminen.

– Järjestöt haluavat kiinnittää huomiota lapsiperheiden palveluiden riittämättömiin resursseihin ja epätasa-arvoiseen saatavuuteen kunnissa, kertoo järjestödelegaatiota johtava Pelastakaa Lapset ry:n pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta.

– Voimavarat, tahto ja osaaminen palveluiden järjestämiseen lapsille ja perheille eivät jakaudu maassa tasaisesti, mikä lisää ongelmia ja suojelun tarvetta. Tällä hetkellä valtion ohjaus ei toimi, joten valvontaviranomaisten mahdollisuutta vaikuttaa asioihin pitäisi parantaa, toteaa lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula.

– Kyseessä ei ole vain lasten ja lapsiperheiden köyhyyden lisääntymisen mukanaan tuomat ongelmat vaan myös hyvinvoinnin polarisoituminen ja niin lasten kuin heidän vanhempiansa päihde- ja mielenterveysongelmien lisääntyminen, huomauttaa erityisasiantuntija Maarit Kuikka Lastensuojelun Keskusliitosta.

Sekä järjestöjen että lapsiasiavaltuutetun mielestä yksi keskeisimpiä huolenaiheita on lapsikysymysten koordinaation järjestäminen valtionhallinnossa seuraavalla hallituskaudella.

– Moni asia on mennyt Suomessa hyvään suuntaan. Lapsinäkökulma tunnustetaan paremmin kuin ennen. Silti päätösten vaikutuksia lapsiin ei vielä riittävästi arvioida ja lapsia itseään kuulla kun palveluita suunnitellaan, kertoo lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula.

Lapsiasiavaltuutettu vie komitealle myös lasten omat kokemukset yksinäisyydestä sekä koulun ja harrastusten suorituspainesta.

– Lapset toivovat enemmän aikuisten aikaa ja läsnäoloa sekä vähemmän yksinäisyyttä. Koulussa he toivovat mahdollisuuksia vaikuttaa esimerkiksi ruokailuun, tilojen viihtyisyyteen ja välituntekemukseen. Harrastuksiin toivotaan enemmän myös ei-kilpailullisia vaihtoehtoja, kiteyttää lapsiasiavaltuutettu lasten ja nuorten omaa viestiä. Lasten näkökulmat on kerätty koululaisille tehdystä kyselystä.

Lapsiasiavaltuutettu viestittää komitealle myös romani- ja saamelaislasten omia näkemyksiä heidän oikeuksiensa toteutumisesta.

### **Komitea seuraa oikeuksien toteutumista**

Sekä lapsi- ja nuorisojärjestöt Lastensuojelun Keskusliiton johdolla että uutena toimijana lapsiasiavaltuutettu ovat YK:n lapsen oikeuksien komitean kuultavana helmikuun 8. päivä Genevessä. Järjestöt ja lapsiasiavaltuutettu ovat toimittaneet omat lisäraporttinsa YK:n Lapsen oikeuksien komitealle. Raportit täydentävät Suomen valtion vuonna 2008 antamaa neljättä määräaikaishuolintointia YK:lle. Kuulemiseen osallistuu myös edustaja eduskunnan oikeusasiamiehen

toimistosta. Kuulemistilaisuudessa komitealla on mahdollisuus tehdä tarkentavia kysymyksiä raporttien laatijoille. Komitea valmistautuu näin kesäkuun alussa tapahtuvaa valtion kuulemistä varten.

Lapsiasiavaltuutetun raportti on hänen ensimmäinen oma arvionsa YK:lle lapsen oikeuksien toteutumisesta Suomessa. Sen lähtökohtana ovat valtuutetun omat havainnot, tutkimustieto sekä lapsiasiavaltuutetun toimiston vastaanottamat kansalaisyhteydenotot.

Järjestöjen raportin kokoamiseen osallistui tällä kertaa 35 järjestöä.

YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen liittyneet maat raportoivat lapsen oikeuksien toteutumisesta Lapsen oikeuksien komitealle viiden vuoden välein. Komitea on riippumaton elin, joka seuraa sopimuksen noudattamista ja lapsen oikeuksien toteutumista.

– Koko raportointiprosessi on erittäin merkittävä lapsen aseman ja oikeuksien kannalta. On hyvä, että valtio joutuu vastuuseen lapsen oikeuksien edistämisestä riippumattomalle kansainväliselle toimijalle, korostaa Hanna Markkula-Kivisilta.

Raportoinnin päätteeksi Geneven komitea antaa loppupäätelmänsä lapsen oikeuksien tilanteesta ja suositukset tilanteen parantamiseksi. Suomi on saanut muun muassa toistuvasti huomautuksia ihmisoikeusopetuksen tilanteesta kouluissa. Tähän opetushallitus on jo tarttunut muuttamalla opetussuunnitelmien perusteita erillismääräyksellä. Pitkälti komitean suositusten pohjalta Suomeen perustettiin lapsiasiavaltuutetun virka vuonna 2005.

**Lapsiasiavaltuutettu ja delegaatio ovat Genevessä 7.–9.2.2011.**

**Kuuleminen 8.2.2011 klo 10.00–13.00 paikallista aikaa (klo 11.00–14.00 Suomen aikaa).**

Järjestödelegaatiota johtaa Lastensuojelun Keskusliiton varapuheenjohtaja, Pelastakaa Lapset ry:n pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta. Delegaatioon kuuluvat myös Suomen UNICEFin edustajana ohjelmajohtaja Inka Hetemäki, kehitysjohtaja Sari Laaksonen Ensi- ja turvakotien liitosta ja suunnittelusihteeri Kirsi Uusitalo Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssista sekä ohjelmajohtaja Hanna Heinonen, erityisasiantuntija Maarit Kuikka ja erityisasiantuntija Taina Martiskainen Lastensuojelun Keskusliitosta.

**Raportit löytyvät kokonaisuutena verkosta:**

**Lapsiasiavaltuutettu [www.lapsiasia.fi](http://www.lapsiasia.fi)**

**Järjestöjen raportti [www.lskl.fi/lapsenoikeudet](http://www.lskl.fi/lapsenoikeudet)**

Lisätietoja:

Lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula, puh. + 358 (0) 50 530 9697

Pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta, puh. + 358 (0) 50 462 1148 (Pelastakaa Lapset ry)

Erityisasiantuntija Maarit Kuikka, puh. +358 (0) 40 580 2494 (Lastensuojelun Keskusliitto)

Tiedottaja Hanna-Mari Savolainen, puh. 044 329 0029 (Lastensuojelun Keskusliitto)

Suomessa YK:n lapsen oikeuksien sopimus tuli voimaan 1991 ja tänä vuonna juhlistaan sopimuksen kansallisen voimaantulon 20-vuotisjuhlapäivää.